

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра суспільствознавчої освіти**

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ УЧИТЕЛІВ ПРЕДМЕТА
«ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА»**

**«Нові орієнтири громадянської освіти: діяльнісний підхід до навчання
громадянської освіти у новій українській школі»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

(Протокол №2 від 21.02.2022 р.)

В.о. завідувача кафедри

Галина СОХАНЬ

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(Протокол № 2 від 24.02.2022 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації учителів предмета «Громадянська освіта»
«Нові орієнтири громадянської освіти: діяльнісний підхід до навчання громадянської освіти у новій українській школі»

Розробник: методист кабінету координаційно-методичної діяльності Гусаков І.М.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку вчителів предмета «Громадянська освіта» у їх підготовці до роботи, спрямованої на розвиток у здобувачів освіти здібностей, компетентностей та наскрізних умінь, необхідних для соціалізації, свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, правової культури та громадянської активності відповідно до запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

Напрямок: забезпечення і підтримка розвитку ключових компетентностей учнів засобами предмета «Громадянська освіта» крізь призму діяльнісного підходу до навчання, зокрема:

1. Знання ключових цілей та принципів діяльнісного навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі.
2. Знання діялісно орієнтованих аспектів навчальних програм та дидактичних матеріалів з предмета «Громадянська освіта».
3. Розуміння змістових та методичних засад діялісного навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі.
4. Уміння використовувати актуальний педагогічний досвід впровадження діялісного підходу при вивченні предмета «Громадянська освіта» у закладах загальної середньої освіти.

Обсяг: 30 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна, дистанційна, очно-дистанційна)

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методики викладання, інноваційних технологій для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню здобувачів освіти;
- громадянська компетентність – уміння активно слухати та спостерігати, брати відповідальність на себе, проявляти громадянську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадянського суспільства, аналітично мислити,

критично розуміти світ: політику, право, права людини, культуру, релігію, історію, масмедіа, економіку тощо;

- мовно-комунікативна компетентність – уміння доступно і переконливо висловлювати власну думку на засадах толерантності і поваги до позиції іншого; застосовувати елементи медіаграмотності, використовувати можливості мови для розкриття тем громадянської освіти, розпізнавати мовні засоби впливу, володіти техніками переконування вести аргументовану дискусію на відповідну тематику;

- підприємницька компетентність – уміння генерувати нові ідеї та ініціативи, втілювати їх у життя, бути соціально мобільною, адаптивною, комунікабельною, відповідальною людиною; здатність використовувати позитивний досвід правової дійсності для прогнозування особистих поведінкових моделей та вибору дійових життєвих стратегій;

- інформаційно-цифрова компетентність – здатність використовувати цифрові технології для пошуку потрібної інформації, її нагромадження, перевірки крізь призму знань з медіаграмотності і впорядкування, досліджувати суспільні проблеми за допомогою сучасних засобів, робити і презентувати висновки, працювати онлайн в освітніх, соціальних та наукових проєктах, створювати вербальні й візуальні тексти, мультимедійні презентації та поширювати їх, виявляти маніпуляції інформацією у процесі аналізу повідомлень масмедіа, а також джерела та авторів інформації.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

- Знає ключові цілі та принципи діяльнісного навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі.
- Знає діяльнісно орієнтовані аспекти навчальних програм та дидактичних матеріалів з предмета «Громадянська освіта».
- Розуміє змістові та методичні засади діяльнісного навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі.
- Уміє використовувати актуальний педагогічний досвід впровадження діяльнісного підходу при вивченні предмета «Громадянська освіта» у закладах загальної середньої освіти.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно з кошторисом для всіх інших категорій.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою навчання (практичне, 1 година)

Тема 2. Формування очікувань учасників (практичне, 1 година)

Модуль 1. Діяльнісний підхід до навчання предмета «Громадянська освіта»: загальні засади

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Діяльнісний підхід як складова компетентнісно-орієнтованого навчання (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

- 1. Поняття «діяльнісний підхід» та його суть у контексті компетентнісно-орієнтованого навчання.*
- 2. Діяльнісний підхід в українському освітньому законодавстві.*

Тема 2. Ключові цілі та принципи діяльнісного навчання громадянської освіти у новій українській школі (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

- 1. Ключові цілі діяльнісного навчання громадянської освіти у новій українській школі.*
- 2. Ключові принципи діяльнісного навчання громадянської освіти у новій українській школі.*

Тема 3. Діяльнісний підхід у навчальних програмах та дидактичних матеріалах з громадянської освіти (лекція, 2 години)

План лекційного заняття

- 1. Діяльнісний підхід у чинних навчальних програмах з громадянської освіти: аналіз документів.*
- 2. Діяльнісний підхід у дидактичних матеріалах на суспільствознавчу тематику: аналіз структури та змісту.*

Модуль 2. Демократичне суспільство та його цінності у контексті діяльнісного підходу до навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Діяльнісне навчання громадянської освіти як інструмент становлення демократичного суспільства (лекція, 4 години)

План лекційного заняття

- 1. Демократичне суспільство та його ключові цінності.*
- 2. Змістові та методичні засади орієнтованого на демократичні цінності діяльнісного навчання громадянської освіти у новій українській школі.*

Тема 2. Форум 1. Демократичні виміри діяльнісного навчання громадянської освіти: актуальні питання (2 години)

Модульна контрольна робота 1 (індивідуальне завдання для слухачів)

Модуль 3. Актуальний педагогічний досвід впровадження діяльнісного підходу при вивченні предмета «Громадянська освіта» у закладах загальної середньої освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи вчителів предмета «Громадянська освіта»)

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1. Актуальний педагогічний досвід впровадження діяльнісного підходу при вивченні предмета «Громадянська освіта» у закладах загальної середньої освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи вчителів предмета «Громадянська освіта») (практичне, 4 години)

План практичного заняття

- 1. Актуальність впровадження діяльнісного підходу при вивченні громадянської освіти у сучасній школі: практичний досвід.*
- 2. Методичний матеріал орієнтований на впровадження діяльнісного підходу при вивченні громадянської освіти: способи створення.*

Модуль 4. Варіант 1. Людина в соціокультурному просторі у контексті діяльнісного підходу до навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Людина в соціокультурному просторі: суспільствознавчі виміри (лекція, 4 години)

План лекційного заняття

- 1. Різноманітність і плюралізм: суспільствознавчі виміри.*
- 2. Толерантність як вимога і потреба часу: суспільствознавчі виміри.*
- 3. Конфлікти та їх подолання: суспільствознавчі виміри.*
- 4. Критичне сприйняття інформації: суспільствознавчі виміри.*

Тема 2. Форум 2. Людина в соціокультурному просторі: актуальні питання (2 години)

Модульна контрольна робота 2 (індивідуальне завдання для слухачів)

Модуль 4. Варіант 2. Права і свободи людини у контексті діяльнісного підходу до навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1. Права і свободи людини: ключові орієнтири (лекція 4 год)

План лекційного заняття

- 1. Людська гідність і права людини.*
- 2. Еволюція прав людини.*
- 3. Людина і держава.*
- 4. Механізми захисту прав людини і прав дитини.*

Тема 2. Форум 2. Права і свободи людини: актуальні питання (2 години)

Модульна контрольна робота 2 (індивідуальне завдання для слухачів)

Модуль 5. Освітня політика

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1.1. Реформування шкільної освіти в Україні. Нова українська школа.
(лекція, 2 години)

Тема 1.2. Впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти. Компетентнісний потенціал і його реалізація через освітні галузі.
(практичне, 2 години)

Вихідне діагностування, рефлексія *(практичне, 2 години)*

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях – індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Програмою передбачене виконання різних видів робіт: вхідне опитування; модульна контрольна робота 1, 2; участь у тематичних дискусіях (форумах); рефлексія.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Прак-тичні	Форум
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
<i>Тема 1. Реєстрація учасників (вхідне опитування). Ознайомлення з програмою навчання</i>			1	
<i>Тема 2. Формування очікувань учасників</i>			1	
Модуль 1. Діяльнісний підхід до навчання предмета «Громадянська освіта»: загальні засади	6	6		
<i>Тема 1. Діяльнісний підхід як складова компетентнісно-орієнтованого навчання</i>		2		
<i>Тема 2. Ключові цілі та принципи діяльнісного навчання громадянської освіти у новій українській школі</i>		2		
<i>Тема 3. Діяльнісний підхід у навчальних програмах та дидактичних матеріалах з громадянської освіти</i>		2		
Модуль 2. Демократичне суспільство та його цінності у контексті діяльнісного підходу до навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі	6	4		2
<i>Тема 1. Діяльнісне навчання громадянської освіти як інструмент становлення демократичного суспільства а</i>		4		
<i>Тема 2. Форум 1. Демократичні виміри діяльнісного навчання громадянської освіти: актуальні питання</i>				2
Модульна контрольна робота 1				
Модуль 3. Актуальний педагогічний досвід впровадження діяльнісного підходу при вивченні предмета «Громадянська освіта» у закладах загальної середньої освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи вчителів предмета «Громадянська освіта»)	4		4	

<i>Тема 1. Актуальний педагогічний досвід впровадження діяльнісного підходу при вивченні предмета «Громадянська освіта» у закладах загальної середньої освіти (із ознайомленням з практичним досвідом роботи вчителів предмета «Громадянська освіта»)</i>			4	
Модуль 4. Варіант 1. Людина в соціокультурному просторі у контексті діяльнісного підходу до навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі	6	4		2
<i>Тема 1. Людина в соціокультурному просторі: суспільствознавчі виміри</i>		4		
<i>Тема 2. Форум 2. Людина в соціокультурному просторі: актуальні питання</i>				2
Модульна контрольна робота 2				
Модуль 4. Варіант 2. Права і свободи людини у контексті діяльнісного підходу до навчання предмета «Громадянська освіта» у новій українській школі	6	4		2
<i>Тема 1. Права і свободи людини: ключові орієнтири</i>		4		
<i>Тема 2. Форум 2. Права і свободи людини: актуальні питання</i>				2
Модульна контрольна робота 2				
Модуль 5. Освітня політика	4	2	2	
<i>Тема 1.1. Реформування шкільної освіти в Україні. Нова українська школа.</i>		2		
<i>Тема 1.2. Впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти. Компетентнісний потенціал і його реалізація через освітні галузі.</i>			2	
Вихідне діагностування, рефлексія	2		2	
Всього годин:	30	16	10	4